

Клас: 6.

Дата: 13 травня 2020 року.

Урок № 65.

Тема: Іронічно-пародійна та викривальна спрямованість гумористичних і сатиричних творів П. Глазового «Кухлик», «Похвала», «Заморські гості»

Сміх людський – чудесна штука.

Він – мистецтво і наука.

Він – в житті і для життя.

П. Глазовий

У зошиті, у якому ви працюєте під час карантину, посередині рядка написати дату (вона написана вище), на наступному рядку посередині написати тему (вона написана вище після слова «Тема»), а з наступного рядка, починаючи з середини, переписати епіграф (він написаний одразу після теми праворуч) – це слова П. Глазового.

Мотивація навчальної діяльності.

Сьогодні завершиться наша мандрівка до світу гумористичних творів української літератури вивченням творів П. Глазового. Ми переконаємося, що вміємо відрізнити жанри гумористичних творів і аналізувати їх.

Актуалізація опорних знань (усно дати відповіді на питання):

- ❖ Що характерно для українського гумору? Як ми його повинні сприймати?
- ❖ Яке значення має мова для народу? Чи всі ми спілкуємося українською у повсякденному житті? Чому?
- ❖ Дайте визначення гумору.
- ❖ Які українські письменники писали гумористичні твори?

Новий матеріал.

ПАВЛО ПРОКОПОВИЧ ГЛАЗОВИЙ

(30. 08. 1922 р. – 29. 10. 2004 р.)

Народився видатний гуморист 30 серпня 192 року в селі Новоскелюватка на Миколаївщині у родині хлібороба. Сумним і голодним було його дитинство, як і у багатьох інших людей того періоду. Єдиним світлим спогадом про важкі часи є спілкування з учителем Іваном Гуцалюком, якого він згадує з великою теплотою. Учитель прищепив Глазовому любов до літератури, вчив писати вірші, давав книжки зі своєї бібліотеки. Він помітив у Глазового природний нахил до гумору і познайомив його із творчістю Остапа Вишні, але остерігав нікому про це не розказувати і не показувати його писань. Зрозуміло чому: Вишня був тоді на засланні.

Коли в 1940 році Глазовий закінчив середню школу, його забрали в армію, де він пережив усі страхоття Другої світової війни й пекло на фронті. Коли війна закінчилася, Павло Прокопович вступив до Київського педагогічного інституту. Після закінчення цього навчального закладу працював в редакції гумористично-сатиричного журналу «Перець», де він пліч-о-пліч 8 років пропрацював разом із Остапом Вишнею.

Павло Глазовий видав 19 збірок гуморесок і чимало книжечок для дітей. Зараз часто друкують його твори в різних виданнях. Багато сучасних українських акторів, естрадних виконавців мало не виривають із рук все написане Глазовим, щоб потішити своїми виступами українського глядача, викрити все шкідливе і погане, й підтримати все, що є світлим і шляхетним.

Аналіз гумористичних творів.

1) Опрацювання гуморески «Кухлик».

Виразне читання твору.

Дід приїхав із села, ходить по столиці.

Має гроші — не мина жодної крамниці.

Попросив він:

— Покажіть кухлик той, що з краю. —

Продавщиця:

— Что? Чево? Я не понимаю.

— Кухлик, любя, покажіть, той, що збоку смужка.

— Да какой же кухлік здесь, если это кружка. —

Дід у руки кухлик взяв і нахмурих брови:

— На Україні живете й не знаєте мови. —

Продавщиця теж була гостра та бідова.

— У меня есть свой язык, ні к чему мне мова. —

І сказав їй мудрий дід:

— Цим пишатися не слід,

Бо якраз така біда в моєї корови:
Має, бідна, язика і не знає мови.

В зошиті, у якому ви працюєте під час карантину, посередині рядка вкажіть автора і назву твору (П. Глазовий «Кухлик»), а спочатку наступного рядка визначте і запишіть тему та ідею гуморески.

Тема:

Ідея:

Жанр: гумореска.

2) Опрацювання гуморески П. Глазового «Похвала».

Виразне виконання гуморески (с. 232 – 233).

В зошиті, у якому ви працюєте під час карантину, посередині рядка вкажіть автора і назву твору (П. Глазовий «Похвала»), а спочатку наступного рядка визначте і запишіть тему та ідею гуморески.

Тема:

Ідея:

Обговорення змісту твору (усно дати відповіді на питання):

- ❖ Про кого йде мова в байці?
- ❖ Чим незвичайні ці муха й павук?
- ❖ Яким постає перед нами павук? Думку обґрунтуйте словами з тексту.
- ❖ Якою показано муху? Знайдіть і зачитайте ці рядки в байці.
- ❖ Хто ж дає таку характеристику мусі?
- ❖ Чи дійсно павук говорить правду мусі стосовно її зовнішнього вигляду?
- ❖ З якою метою павук вихваляє муху?
- ❖ Знайдіть і зачитайте мораль цієї байки.
- ❖ Які риси людської вдачі засуджує автор цими рядками?
- ❖ Визначте головну думку цього твору.
- ❖ Як ви вважаєте, цей твір гумористичний чи сатиричний? Свою думку обґрунтуйте.
- ❖ Скажіть, будь ласка, що використовують письменники, щоб твір був емоційним, викликав захоплення та цікавість?
- ❖ Давайте з вами визначимо, які художні засоби використав П. Глазовий у своїх творах.

3) Аналізування твору П. Глазового «Заморські гості» .

I. Виразне читання гуморески (с. 232).

Тема: зображення приїзду гостей з Канади на Україну та їх враження від почутої грамотної української вимови.

Ідея: возвеличення української мови, яка є свідченням нашої культури, благородності, манери поведінки, етикету та засудження тих, хто її цурається.

Обговорення змісту гуморески за питаннями (усно дати відповіді на питання):

- ❖ Що ви знаєте про Канаду?
- ❖ Хто прилетів на Україну? З якою метою?
- ❖ Як на ваш погляд, чому розмову гостей відбувалася не з представниками влади, а з мільйонером?
- ❖ Чому канадці звернулися до мільйонера українською мовою, адже вони – іноземці?
- ❖ Що здивувало гостей у мові мільйонера?
- ❖ Чи довів мільйонер хибність думки канадців про застосування української мови на Україні? Як саме?
- ❖ Що свідчить про обізнаність мільйонера «розбиратися у людях»?
- ❖ Як мільйонер охарактеризував гостей?
- ❖ Кого і чому звинуватив мільйонер стосовно зневажливого ставлення до рідної мови?
- ❖ Чому, на вашу думку, так гостро постають питання щодо користування, вдосконалення української мови?
- ❖ У чому цінність мови для кожного українця?
- ❖ Як ви ставитесь до вивчення рідної мови, культури? Чи виникають у вас при цьому труднощі? Як ви намагаєтесь їх подолати?
- ❖ Чим актуальна на сьогодні гумореска П. Глазового «Заморські гості»?
- ❖ Що висловлює письменник у творі?

Художні особливості твору.

- Метафори: «голова... нові будинки...приймає», «очі засвітились».
- Риторичні запитання: «Чи потрапити ми можемо на прийом до мера?»

Підсумки (усно дати відповіді на питання):

- ❖ Що таке гумористичні твори?
- ❖ З якою метою їх створюють письменники?
- ❖ Які види гумористичних творів ви вже вивчили і назвіть авторів цих творів?
- ❖ Що вам найбільше запам'яталося із творчості П. Глазового?

Д/з.

Вивчити напам'ять 1 гумореску П. Глазового (на вибір). Підготуватися до уроку позакласного читання: прочитати гумористичні твори Ребра П. «Козацькі жарти».

Вивчену гумореску ви маєте **надіслати** мені у відеоповідомленні на вайбер (099-64-84-572) **не пізніше 21 травня (четвер) 2020 року (включно)! Вивчені напам'ять твори надіслані після 21 травня перевірятися не будуть**, бо я фізично не зможу перевірити усе і виставити вчасно оцінки за II семестр і за навчальний рік!